

фінансової підтримки (5–7–9 %; COSME, «Горизонт – 2020» и Eureka) [6]. За умов її успішного функціонування вітчизняне МСП отримає доступ до стратегічних ресурсів, розширити клієнтську базу, зможе вийти на глобальні ринки й отримати реальні вигоди від мережевих ефектів.

Інформаційні джерела:

1. Small & medium-sized enterprises. URL: <https://globalnaps.org/issue/small-medium-enterprises-smes/>.

2. The power of small: Unlocking the potential of SMEs. InfoStories (ilo.org). URL: <https://www.ilo.org/infostories/en-GB/Stories/Employment/SMEs#intro>

3. Статистичний збірник «Діяльність суб'єктів великого, середнього, малого та мікропідприємництва за 2021 рік». URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/>

4. Microsoft Digital Futures Index. URL: <https://news.microsoft.com/europe/features/digital-futures-index/>

5. Microsoft study: Small and medium-sized businesses growing fast by embracing digital technologies. URL: <https://blogs.microsoft.com/blog/2022/09/08/microsoft-study-small-and-medium-sized-businesses-growing-fast-by-embracing-digital-technologies/>

6. DoITLikeUkra2022.pdf. URL: <https://itukraine.org.ua/it-reports-do-it-like-ukraine.html>

УДК 338.24

Н.О. Єфремова, канд. екон. наук, доц. (ДБТУ, Харків)

Є.Є. Лубенцова, здоб. вищої освіти (ДБТУ, Харків)

ЗАВДАННЯ ТА ПРИНЦИПИ АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПІДПРИЄМСТВА

Антикризове управління - це комплекс заходів, спрямованих на попередження, реагування та подолання кризових ситуацій в господарській діяльності підприємств. За його допомогою забезпечується ефективна діяльність підприємства в умовах нестабільності економічного середовища. Роль антикризового управління полягає у виявленні та аналізі проблем, що виникають на підприємстві, розробці стратегій та планів дій для їх вирішення та реалізації цих планів. Важливо також забезпечувати ефективне

управління ресурсами підприємства, зокрема фінансовими, людськими та матеріальними ресурсами.

Антикризове управління допомагає забезпечити стійкість підприємства в умовах змін на ринку, економічних криз та інших факторів, що впливають на його діяльність. Він також дозволяє підприємству бути готовим до вирішення можливих проблем, що можуть виникнути у майбутньому.

Основні причини виникнення кризових ситуацій на підприємствах пов'язані зі зміною ринкових умов, неправильним фінансовим плануванням, недостатнім рівнем ліквідності, порушенням ефективності управлінських процесів та багатьма іншими факторами. Антикризове управління дозволяє вчасно виявляти та запобігати виникненню кризових ситуацій, а також швидко та ефективно вирішувати проблеми, які вже виникли.

Основні завдання антикризового управління полягають у забезпеченні стабільності фінансового стану підприємства, підвищенні його конкурентоспроможності та рентабельності, а також у запобіганні збитків та збереженні ресурсів. Для цього використовуються різноманітні інструменти антикризового управління, зокрема: аналіз та прогнозування ринку, управління ліквідністю, оптимізація витрат, управління ризиками, ефективне управління персоналом та інше.

Серед принципів антикризового управління можна виділити такі.

Раннє виявлення кризових явищ та підготовка до дій в умовах невизначеності. Для цього потрібно аналізувати фінансові та економічні показники підприємства, використовуючи як внутрішню, так і зовнішню інформацію.

Профілактика кризових ситуацій, у зв'язку з чим необхідно виконувати ряд заходів, що спрямовані на запобігання кризових явищ, зокрема, диверсифікувати виробництво, розширювати асортимент продукції, дотримуватися засад фінансової стійкості тощо.

Прийняття рішень на основі даних та обґрунтованого аналізу. Рішення повинні бути прийняті на підставі аналізу відповідної інформації, де важливою є якість даних та аналіз їхньої достовірності.

Важливим елементом антикризового управління є забезпечення фінансування проєктів, що забезпечують розвиток підприємства.

Ефективне управління кадрами. Керівництво підприємства повинно забезпечити належний рівень мотивації та розвитку персоналу, а також відповідну кваліфікацію та навички співробітників.

Гнучкість та адаптивність. Кризова ситуація може виникнути у будь-який момент, тому необхідно мати готовність до швидкої зміни стратегії дій та управління. Підприємство має бути гнучким і здатним адаптуватися до змін у ринкових умовах та конкурентних середовищах.

Ефективне спілкування. Управління кризовою ситуацією вимагає ефективної комунікації між керівництвом, співробітниками та зовнішніми стейкхолдерами. Підприємство повинно мати високоефективну систему комунікації.

Відкритість та прозорість. Управління кризовою ситуацією потребує відкритості та прозорості в прийнятті рішень, взаємодії зі стейкхолдерами та дотриманні етичних принципів управління.

Стійкість і стабільність. Антикризове управління повинне забезпечувати стійкість підприємства у період кризових ситуацій. Підприємство повинна мати запаси фінансових ресурсів, резерви оборотних коштів та інші засоби забезпечення фінансової стабільності.

Врахування цих принципів та елементів дозволяє підготуватися до можливих кризових ситуацій та ефективно їх пережити.

Отже, успішне антикризове управління в сільському господарстві передбачає комплексний підхід до виявлення та подолання проблем, зокрема управління фінансами, організаційною структурою та персоналом, розробку та впровадження нових технологій та оперативне прийняття заходів для подолання кризових ситуацій. Реалізація основних принципів антикризового управління включає в себе раннє виявлення кризових явищ, профілактику кризових ситуацій, прийняття обґрунтованих рішень на основі аналізу даних, відповідальність керівництва за прийняті рішення, інвестиції у розвиток компанії, ефективне управління кадрами та реалізацію стратегії розвитку.

УДК [336.711:355.01] (477)

К.В. Клименко, канд. екон. наук (ДННУ «Академія фінансового управління», Київ)

Н. М. Ухналь, PhD з екон. (ДННУ «Академія фінансового управління», Київ)

ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ДЕРЖАВНИХ БАНКІВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ

Державні банки в Україні стикаються з рядом проблем, що перешкоджають їхньому розвитку і впливають на фінансову ситуацію в країні. Ось кілька з найбільш відчутних проблем:

1. Політичний вплив: державні банки часто стають об'єктом політичного впливу, що може впливати на їхні фінансові рішення та дії. Це може призводити до неефективного використання коштів та збитків.